

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਕੇ.ਐਨ. ਦੱਤ
ਫਰਵਰੀ 24, 1995
[ਜੇ.ਐਸ. ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਸ. ਪਰੀਪੂਰਣਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ—ਮੌਤ-ਕਮ-ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਕਟੌਤੀ—ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ—ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਕਮ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ—ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ—ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਣਯੋਗ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਜਵਾਬੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ 30-11-1989 ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ। ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜਵਾਬੀ ਨੇ 1973 ਅਤੇ 1976 ਵਿੱਚ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਕਾਰ ਅਗਵਾਈ ਲੈਨ ਲਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਤਰਜਾਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਲੈਨ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਵਾਬੀ ਖਿਲਾਫ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਸਦੇ ਬਾਕੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ। ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਥੇ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰਐਨੂਏਸ਼ਨ ਦੀ ਉਮਰ ਤੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਇੱਥੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਮਲ ਲਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ; 28-4-1993 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੌਤ-ਕਮ-ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਵਿਆਪੀ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਟੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 28-4-1993 ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਪਰਨਿਯੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਆਦੇਸ਼ ਉਥੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰਕ ਹੈ। ਮੌਤ-ਕਮ-ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਟੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ, ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰਡ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ, ਖੁਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼

ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚੁਕ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਣਯੋਗ, ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਲਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3007 ਦਾ 1995।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 10.12.93 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 9110 ਦੇ 1993 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਮਿਸ. ਸੁਰਭੀ ਅਗਰਵਾਲ ਮਿਸ. ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੁਆਰਾ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਪਰਿਪੂਰਨਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ। ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਮਹਾਲੇਖਾਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9110 ਦੇ 1993 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਇਕਲੋਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਡੀ.ਸੀ.ਆਰ.ਜੀ. (ਮੋਤ-ਕਮ-ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ) ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ - ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਮਹਾਲੇਖਾਕਾਰ - ਨੂੰ ਮੈਂਡੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 24,996 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ 18% ਸਾਲਾਨਾ ਬਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰਨ। 10.12.1993 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਐਸ. ਨੇਹਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਕੱਟੇ ਗਏ 24,996 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

3. ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਚੈੱਕਰਡ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸੀ, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਉਹ 30.11.1989 ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ। ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 1973 ਅਤੇ 1976 ਵਿੱਚ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਗਾਊ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਕਾਰ ਅਗਾਊ ਲੈਨ ਲਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਤਰਜਾਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਲੈਨ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰੈਚਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਖਿਲਾਫ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12654 ਦੇ 1990 ਵਿੱਚ ਅਰਜੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਆਰ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਮਹਾਲੇਖਾਕਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਸਾਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰਅੈਨਿਊਏਸ਼ਨ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਫੈਸਲਾ 21.11.1990 ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰਾ ਮੋੜ ਲੈ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੇ 21.11.1990 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਹੁਕਮ 28.4.1993 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:

"ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਚੁੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਵਾਬੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਕਾਟਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੀ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 21.11.1990 ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੀ.ਓ.ਸੀ. ਪੀ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।"

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9110 ਦੇ 1993 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁ. 24,996 ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਡੀ ਸੀ ਆਰ ਜੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ 18% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ 10.12.1993 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੱਟੇ ਗਏ ਰੁ. 24,996 ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 12654 ਦੇ 1990 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਸੀ.ਓ.ਸੀ.ਪੀ. 1080 ਦੇ 1991 ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਉਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ 28.4.1993 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12654 ਦੇ 1990 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 21.11.1990 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 28.4.1993 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਕਮ ਉਥੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9110 ਦੇ 1993 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਸੀਆਰਜੀ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੋਂ ਕੱਟੇ ਗਏ ਰੁ. 24,996 ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ। ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1080 ਦੇ 1990 ਦੀ ਮਿਤੀ 28.4.1993 ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. 24,996 ਹੈ ਦੀ ਗਰੈਚੁਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 28.4.1993 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਬੈਂਚ ਨੇ 28.4.1993 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 10.12.1993. ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਖੁਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ ਸੀ 28.4.1993. ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ. ਅਸੀਂ ਉਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਝੁਕੇ ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਵਿੱਚੋਂ 24,996 ਰੁਪਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਟੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਫੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ, ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ 28.4.93 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1991 ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਸੀ.ਓ.ਸੀ.ਪੀ. 1080 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। 28.4.1993. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 10.12.1993 ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਏ.

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate